

Sekretariatet
Charlotte Funseth
charlotte.funseth@regionjh.se

Regionstyrelsen
RS/674/2024
2025-02-27

Svar på motion från Jennie Klaesson (M) och Catarina Espmark (M) om att utreda förutsättningarna för att införa nattstopp på alla busslinjer i Jämtland Härjedalen

Ärendebeskrivning

Jennie Klaesson (M) och Catarina Espmark (M) inkom den 29 oktober 2024 med en motion som föreslår att Kollektivtrafiknämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa nattstopp på alla busslinjer i Jämtland Härjedalen.

Ett nattstopp innebär kortfattat att resenärer som reser med kollektivtrafik under kvällar och nätter, efter en viss tidpunkt, kan be busschauffören att stanna mellan ordinarie hållplatser. Syftet är att korta resenärens gångsträcka till slutdestinationen, vilket kan öka tryggheten för personer som annars skulle behöva gå genom områden som upplevs som otrygga. Nattstopp har införts på andra platser i Sverige, bland annat erbjuder Kalmar Länstrafik och Länstrafiken Kronoberg nattstopp. Det ses som en möjlighet för resenärer som reser ensamma. Det är bussföraren som avgör om det är trafiksäkert för resenären att kliva av på önskad plats, mellan två ordinarie hållplatser.

Motionens ambition att bidra till ökad trygghet för resenärer i kollektivtrafiken uppskattas. Ett tryggt och tillgängligt kollektivtrafiksystem är en prioritet för Region Jämtland Härjedalen. Motionens förslag om nattstopp innebär dock en rad utmaningar ur både ett trafiksäkerhets- och tillgänglighetsperspektiv. Ett arbete pågår redan där förutsättningarna för ett eventuellt införande av nattstopp går igenom, dialog med Östersunds kommun är påbörjad. Kontakt har tagits med Kalmar Länstrafik och Länstrafiken Kronoberg där utvärdering av deras nattstopp har efterfrågats.

Överväganden kring nattstopp

Trafiksäkerhet: Möjligheten att stanna mellan hållplatser riskerar att skapa trafiksäkerhetsproblem. Förarna skulle i varje enskilt fall behöva bedöma om en plats är säker att stanna på, vilket kan leda till olika tolkningar. En plats som en förare anser vara lämplig kan av en annan förare bedömas som osäker. Detta kan leda till förvirring och otrygghet för resenärerna.

Tillgänglighet/operativa utmaningar: I vår region präglas många vägar av snö, is och begränsad framkomlighet under stora delar av året. Nattstopp skulle innebära att bussar stannar på platser som kanske saknar belysning, gångvägar eller andra säkerhetsanordningar, som kan förvärra redan befintliga utmaningar kopplade till tillgänglighet och säkerhet. En förutsättning är att väglaget ska vara bra så bussen kan ta sig iväg från platsen den stannar på. Det ska även vara trafiksäkert med omkörning.

Ojämlig tillämpning: Erfarenheter från andra regioner visar att nattstopp ibland tillämpas inkonsekvent, vilket kan skapa frustration hos resenärer. Om en förare tillåter nattstopp på en viss plats, men nästa förare inte gör det, kan detta minska förtroendet för kollektivtrafiken.

Lärdomar från andra regioner: De länstrafikbolag som infört nattstopp finns huvudsakligen i södra Sverige, där förutsättningarna skiljer sig markant från vår region. Dessa områden har generellt mildare klimat, kortare avstånd mellan hållplatser och bättre infrastrukturell tillgång till busshållplatser via gång- och cykelvägar.

Alternativa lösningar: För att främja tryggheten i kollektivtrafiken kan andra åtgärder utredas som exempelvis förbättrad belysning vid hållplatser, ökad tillgång till realtidsinformation samt samverkan med trygghetsvårdar eller andra säkerhetshöjande insatser.

Sammanfattande bedömning

Region Jämtland Härjedalen arbetar sedan tidigare med en översyn av förutsättningarna för att införa nattstopp. Det arbetet tar hänsyn till de särskilda behov och utmaningar som råder i vår region. Utifrån de initiala bedömningarna finns det betydande risker och begränsningar kopplade till nattstopp, särskilt i relation till trafiksäkerhet och tillgänglighet. Med hänvisning till att ett arbete redan pågår kring frågan om nattstopp föreslås det att motionen anses besvarad.

Kollektivtrafiknämnden behandlade ärendet 2025-02-19 § 8 och beslutade för egen del att pågående översyn och pågående arbete avseende nattstopp ska återrapporeras till nämnden senast i samband med nämndens möte i september. Nämnden föreslår regionfullmäktige att motionen anses besvarad.

Regiondirektörens förslag

Regionstyrelsen tillstyrker kollektivtrafiknämndens förslag.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Sandra Hedman
Kanslichef

Utdrag till

Regionfullmäktige